Diakonissalaitoksen asiantuntijalausunto eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle koskien maahanmuuttajaäitien työllistymistä 11.6.2025

Sari Hammar
sari.hammar@hdl.fi

Diakonissa-laitos

Rohkeasti ihmisarvon puolesta
Diakonissa-laitos

Diakonissalaitos ja maahanmuuttaneet äidit

- **Diakonissalaitos työskentelee erityisen haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten kanssa.**
- **Kohtaamme työssämme maahanmuuttaneita äitejä, jotka ovat esimerkiksi:**
    - kotoutumista edistävää tukea, ohjausta ja neuvontaa sekä aktivoivaa tekemistä tarvitsevia,
    - työn ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria ja aikuisia,
    - yksin alaikäisinä ilman huoltajaa Suomeen tulleita,
    - turvapaikanhakijoita ja pakolaisia,
    - Itä-Euroopan romaneja,
    - paperittomuuden uhan alla eläviä tai jo virallisen oleskeluoikeuden menettäneitä,
    - kidutuksen uhreja ja/tai sotatraumatisoituneita,
    - mielenterveyden haasteiden kanssa kamppailevia, tai
    - päihderiippuvaisia.
- **Osalla on taustallaan hyvä koulutus ja työkokemus – osa on luku- ja kirjoitustaidottomia. Myös lähtömaat Suomeen tulon syyt, ikä, elämäntilanne ja Suomessa oloaika vaihtelevat suurella kirjolla.**
- **Maahanmuuttaneiden äitien elämäntilanteet ja mahdollisuudet ovat muuttuvaisia. Taustatekijöistä riippumatta heidän tilanteensa on aina yksilöllinen.**

Diakonissalaitoksen huomioita

Työssämme tehtyjen havaintojen perusteella maahanmuuttaneiden äitien työllistymiseen vaikuttavat ainakin seuraavat asiat:

- Työpaikoilla ja/tai harjoittelussa on kohdattu syrjivää käytöstä.
- Työn ja perheen yhteensovittaminen on haastavaa.
- Äideiltä puuttuvat arkea kannattelevat tukiverkostot.
- Aikaisempaa osaamista ei tunnisteta ja sopivia täydennys- tai muuntokoulutuksia ei ole tarjolla.
- Äideillä ei ole työpaikkaa, johon vanhempainvapaalta palata. Ylipäätään työpaikan löytäminen koetaan vaikeaksi. Työantajat eivät mielellään palkkaa maahanmuuttajataustaisia.
- Työnhakuprosessit ovat vieraita ja monimutkaisia.
- Oleskeluoikeuden epävarmuus vie voimavaroja ja koetaan ettei lainsäädäntö tue työllistymistä.
- Perheestä huolehtiminen jää usein äidin vastuulle. Jos perheessä on traumakokemusten taustaa tai vammainen tai sairas perheenjäsen, on äidin rooli erityisen raskas.
- Maahanmuuttaneilla äideillä on paljon osaamista, valmiutta ja kiinnostusta siirtyä työelämään, kun sopivia ja erilaisia tilanteita huomioon ottavia tukitoimia on tarjolla.

Maahanmuuttajaäitien työllistyminen: Kehittämiskohteita

Politiikan ja lainsäädännön taso:

- Työllistämistä tukee elämäntilanteiden muutokset huomioiva maahanmuuttolainsäädäntö, jossa kokonaisvaikutukset on arvioitu.
- Monimuotoisuuteen myönteisesti suhteutuva poliittinen ilmapiiri edistää yhteiskunnan vastaanottavuutta.

Kuntien ja hyvinvointialueiden taso:

- Työelämään siirtymistä helpottavat erilaiset lähtökohdat ja tarpeet huomioivat kotoutumista ja työllistämistä tukevat palvelut ja toimet.
- Työllistymistä tuetaan myös osaamisen tunnistamisen kehittämisellä, muuntokoulutusmahdollisuuksien lisäämisellä sekä räätälöityjen koulutusväylien mahdollistamisella.

Työelämän taso:

- Työllistymistä ja työelämässä viihtymistä lisää puuttuminen työelämäsyrjintään ja rasismiin sekä kouluttamalla monimuotoisesta ja reilusta työelämästä kaikkia maahanmuuttaneiden kanssa toimivia.
- Tarvitaan myös työnhakua helpottavien hakuprosessien kehittämistä sekä monimuotiseen työelämään soveltuvia perehdyttämismalleja.

Matalan kynnyksen palveluja tarjoavien toimijoiden tukeminen mahdollistaa julkisten kotoutumista ja työllistämistä edistävien palvelujen täydentämisen ja kohdistettujen toimien kehittämisen kohderyhmää kuunnellen.

Diakonissa-laitos

Diakonissalaitos toimii rohkeasti ihmisarvon puolesta yhteiskuntaa uudistaen. Olemme jo lähes 160 vuoden ajan kehittäneet kunnianhimoisesti luovia ratkaisuja yksilön arkeen ja yhteiskunnan haasteisiin. Yhdessä yhteiskunnallisen yrityksemme Rinnekotien kanssa elämme rinnalla, luomme kohtaamisia ja yhteisöjä, joissa jokainen löytää paikkansa. Lue lisää: www.hdl.fi

YLEISHYÖDYLLISTÄ TOIMINTAA

Kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville silloin, kun hätä ja häpeä ovat suurimmat, ja kokemus ihmisarvosta huojuu.

158 vuotta

ARVOMME

Ihmisarvo
Lähimmäisenrakkaus
Vastuullisuus

ARVOPOHJAISTA LIIKETOIMINTAA

Vaikuttavia sote-palveluja erityistä tukea tarvitseville ihmisille.

Rinnekodit

Koulutamme sote-alan osaajia Suomen Diakonia-opistossa ja Diakonia-ammattikorkeakoulussa.

3400 työntekijää

Työhyvinvointi **4,1/5**

Asiakas-tyytyväisyys **NPS 58**

Toimimme valtakunnallisesti ja kansainvälisesti

Edistämme monimuotoisuutta

14 hyvinvointialuetta

Toiminnan tuotot
283 milj.

Hyvä kiertämään
6,9 miljoonalla

YHTEIS® KUNNALLINEN YRITYS
Vastuuna yhteinen hyvä!

Diakonissa-
laitos

Visiomme:

Jokaisella ihmisarvoinen elämä.

Arvolupauksemme:

Rakennamme vieraanvaraisia yhteisöjä, joissa luottamus, osallisuus ja toimijuus vahvistuvat.

Arvomme:

Ihmisarvo
Lähimmäisenrakkaus
Vastuullisuus

Strategian painopisteet

Rohkea uudistaja
Erityisryhmien osaaja
Vieraanvarainen yhteisö

Strategia 2025–2027

Rohkeasti ihmisarvon puolesta

Kiitos!

Sari Hammar
sari.hammar@hdl.fi
p. 050 413 9812

Diakonissa-
laitos

/diakonissalaitos